

Ważne zmiany w ustawie. Zwiększa się zakres udziału społeczeństwa w kontroli procesu inwestycyjnego

2021-04-21

Zwiększa się zakres partycypacji społecznej w procesie inwestycyjnym. Prezydent RP podpisał ustawę o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz o niektórych innych ustaw.

Głównym celem ustawy z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw, zwanej dalej „ustawą nowelizującą”, jest dostosowanie polskiego prawa do przepisów Unii Europejskiej – art. 11 ust. 1 i 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (dyrektywy EIA).

Nowelizacja wprowadza przepisy zapewniające tzw. „zainteresowanej społeczności”, tj. organizacjom ekologicznym oraz stronom postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, możliwość kontynuacji ich udziału lub włączenia się do procesu inwestycyjnego w zakresie, w jakim dotyczy on ustalania środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięć określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1839), dla których przeprowadzano ocenę oddziaływania na środowisko, takich jak np. budowa autostrad, lotnisk użytku publicznego czy instalacji do przetwarzania odpadów. W tym celu ustawa nadaje dodatkowo uprawnienia stronom postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz organizacjom ekologicznym.

1. Najważniejsze rozwiązania prawne dotyczące etapu wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach:

- wprowadzenie obowiązku udostępniania treści decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na stronach Biuletynu Informacji Publicznej;
- wprowadzenie możliwości złożenia wniosku o wstrzymanie natychmiastowego wykonania decyzji przez organ odwoławczy oraz możliwość zaskarżenia do sądu postanowienia wydanego w tym zakresie;
- wprowadzenie szczególnej podstawy do wystąpienia przed sądem z wnioskiem o wstrzymanie wykonania decyzji środowiskowej, który powinien być rozpatrzony przez sąd w terminie 30 dni;
- wprowadzenie konieczności zawieszenia postępowania w sprawie wydania zezwolenia na inwestycję w przypadku wstrzymania wykonania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przez sąd administracyjny.

2. Najważniejsze rozwiązania prawne dotyczące etapu wydawania zezwolenia na inwestycję:

- zapewnienie zainteresowanej społeczności możliwości wniesienia odwołania od zezwolenia na inwestycję w zakresie jego niezgodności z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, a także określenie warunków formalnych dotyczących odwołania;
- zapewnienie zainteresowanej społeczności możliwości wniesienia skargi do sądu na zezwolenie na inwestycję w zakresie jego niezgodności z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, a także określenie warunków formalnych skargi;
- wprowadzenie obowiązku udostępniania treści decyzji inwestycyjnych na stronach Biuletynu Informacji Publicznej, a także określenie terminu, w jakim zainteresowanej społeczności przysługiwać będzie od niej odwołanie oraz skarga do sądu administracyjnego;
- wprowadzenie szczególnej podstawy do wnioskowania przed sądem o wstrzymanie wykonania zezwolenia na inwestycję;
- ustawa nowelizująca wprowadza także stosowne zmiany w ustawach regulujących proces inwestycyjny, po wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, m.in. takich jak: ustawa Prawo budowlane, ustawa o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych czy ustawa o Centralnym Porcie Komunikacyjnym;
- ustawa nowelizująca znosi dotychczasowe ograniczenia dla sądu administracyjnego w zakresie możliwości uchylecia zezwolenia na inwestycję, a także ograniczenia w zakresie stwierdzania nieważności takiego zezwolenia, przy czym zniesienie ograniczeń dotyczy przypadku niezgodności zezwolenia na inwestycję z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach.

3. Przepisy przejściowe przewidują, że wprowadzone regulacje dotyczyć będą także – co do zasady – postępowań administracyjnych i sądowniczych, które zostały wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej.

Nowe regulacje umożliwiają również skarżenie zezwoleń na inwestycję wydanych przed dniem wejścia w życie ustawy, które nie stały się ostateczne lub prawomocne. Ustawa nowelizująca przewiduje, że nowe rozwiązania wejdą w życie po 14 dniach od dnia ich ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.